

Algemeen Belang Teuge

Dorpsvisie Teuge 2015 -

Inhoud:

Inleiding, beeld van de ontwikkelingen.

- 1. Leefbaarheid:**
 - a) Wonen (dorpsplan)**
 - b) Voorzieningen**
 - c) Sociale cohesie**
 - d) Dorpscontactpersoon (dcp) en buurtsportcoach (bsc)**

- 2. Werkgelegenheid**

- 3. Vrije tijdsbesteding**
 - a) Sport**
 - b) Cultuur**

- 4. Recreatie-en toerisme**

- 5. Luchthaven**

- 6. Buitengebied**
 - a) Landbouw**
 - b) Natuurontwikkeling**

- 7. Bereikbaarheid**
 - a) Openbaar vervoer**
 - b) Wegen en fietspaden**

- 8. Veiligheid**

- 9. Projecten**

- 10. Algemeen Belang Teuge**
 - a) Doelstelling**
 - b) Rol in de samenleving**

Inleiding.

Het dorp Teuge is centraal gelegen in de Stedendriehoek Apeldoorn/Deventer/Zutphen. Het ontleent haar bekendheid in grote mate door de in Teuge gelegen luchthaven Teuge. Het is dan ook één van de weinige dorpen, die op 5 manieren (driedimensionaal) te benaderen zijn. Zowel uit alle windrichtingen over de weg als uit de lucht. Teuge ligt op de oost-west as Apeldoorn/Deventer, met een doorgaande verbinding. Vanuit het noorden is Teuge te benaderen vanaf de afslag A50 bij Vaasen via een landelijke route met op het eind een bochtige weg om het vliegveld. Richting het zuiden en de A10 rijdt men door landelijk agrarisch gebied.

Het dorp Teuge wordt door haar bewoners zeer gewaardeerd. Het saamhorigheidsgevoel en de betrokkenheid bij het sociaal en sportief gebeuren is bijzonder groot. De bereikbaarheid van twee stedelijke centra en de fraaie landschappelijke omgeving dragen bij aan een prettig woonklimaat.

Wie echter als onbekende door Teuge fietst vraagt zich af of hij/zij te maken heeft met een buurtschap of met een echt dorp, waarbij een aantal basisvoorzieningen ontbreken.

Wat opvalt is het "afgetakelde" voormalige defensiecomplex aan de zuidzijde van de Rijksweg en een braakliggend (bedrijven) terrein aan de noordzijde van de Rijksweg. Ook ervaart men het geluid dat samenhangt met de activiteiten op de ter plaatse gelegen luchthaven Teuge.

Het voorzieningenniveau is minimaal en is in snel tempo achteruit gegaan. Teuge kent een "rijk" verenigingsleven, met een groot aantal vrijwilligers.

1. Leefbaarheid:

a) Wonen (dorpsplan)

In Teuge zijn onvoldoende en betaalbare woningen beschikbaar voor elke leeftijdscategorie en beurs. Het woningbouwplan "de Zwaan" is afgelopen jaren gerealiseerd en tevens heeft er op enkele plaatsen langs de Rijksweg woningbouw plaats gevonden. Het restauratie van het monument "de Zwaan" is een aanwinst voor het dorp.

Door een 3-deling van de ruimte is een indeling ontstaan, waarbij alle geledingen (wonen/sport/bedrijfsleven) goed aan hun trekken kunnen komen. Door de huidige centrale ligging van o.a. het vereniging- en ontspanningsleven, met de daarbij horende faciliteiten (S.J.W. Peco) komt het sociale dorpskarakter goed tot zijn recht, helaas lijdt dit ondanks de aandacht van de organisatie bij een aantal evenementen tot overlast en vernielingen. Een herschikking, zoals in het dorpsplan Teuge voorgesteld is een goede aanzet tot minder overlast en vernielingen.

Teuge wil een leefbaar dorp voor jong en oud zijn. Een bepaalde omvang, een goede ontsluiting, goede voorzieningen voor school, sport, vereniging, zorg en ontspanning zijn daarvoor de basisvoorwaarden.

Om dat te bereiken en in stand te houden is tenminste iedere 5 jaar een contingent van 15 tot 20 nieuwbouwwoningen nodig die, gekoppeld aan een goede doorstroming, plaats bieden aan jonge en oudere mensen met verschillende woonwensen en beurzen.

Door ruimtelijke inventiviteit zijn een aantal wensen op het gebied van wonen, sportbeoefening en bedrijvigheid goed te combineren. Het voorgestelde Dorpsplan Teuge, waarbij het voormalige defensie terrein ten noorden van de Rijksweg wordt bebouwd met 85 woningen voor de komende jaren is een goede aanzet. De verdeling van de woningen over verschillende doelgroepen en behoefte is een belangrijke voorwaarde voor het slagen van het plan en de leefbaarheid in Teuge. De binnen het Dorpsplan toegestane ontwikkeling van enkele bedrijfskavels verhoudt zich niet met de geplande woningbouw.

Het aan de zuidzijde van de Rijksweg gelegen voormalig defensie terrein verdient qua uitstraling geen schoonheidsprijs. Een definitieve ontwikkeling van dit gebied wordt toegejuicht.

Woonruimte voor zowel starters als ouderen kan tevens worden gecreëerd door het splitsen van woonboerderijen en woningen. Het verdient aanbeveling om ter voorkoming van "leegloop" van het buitengebied toe te staan dat splitsing van boerderijen mogelijk is. Om verdere leegloop van het buitengebied, dat mede karakter geeft aan de omgeving, te voorkomen wordt gepleit om kleinschalige activiteit toe te staan. Voor de bestaande volkstuinjes, die door realisatie van het dorpsplan moeten verdwijnen, zal een nieuwe locatie worden gezocht. Volkstuinjes brengen groen en verbinding in het dorp.

b) Voorzieningen

Voor de toekomst van de school is een peuterspeelzaal en voor-na schoolse opvang noodzakelijk. De aanleg van een nieuw fietspad in westelijke richting is ook voor de school en de veiligheid van de leerlingen van groot belang.

Van de kinderboerderij 't Beestenboeltje en het speelveld worden zowel door de school als door het kinderdagverblijf gebruik gemaakt. Ook voor individueel bezoek staan de terreinen ter beschikking. De voortdurende wateroverlast op het terrein is een doorn in het oog van de gebruikers. In overleg met de grondeigenaar (gemeente) zal naar een oplossing worden gezocht.

Voorzieningen als geldopname, een aan het einde van de werkdag te ledigen dubbele brievenbus en een goede (snel)busservice dienen tot de noodzakelijke basisfaciliteiten van het dorp Teuge te worden gerekend.

Voor de (oudere) inwoners biedt een SRV-wagen uitkomst voor de noodzakelijke boodschappen. Een supermarkt op een plek bij het vliegveld waar voldoende parkeergelegenheid is zal voor zowel de inwoners van Teuge als de omliggende kernen een goede voorziening zijn.

c) Sociale cohesie

"Teuge" is een hechte gemeenschap, waarbij "nieuwkomers" zich gemakkelijk een plek kunnen veroveren. ABT organiseert voor nieuwkomers een welkomstmand om inburgering te bevorderen. Er is aandacht voor elkaar en ABT ontwikkelt activiteiten om mensen van

verschillende doelgroepen elkaar te laten ontmoeten. Door veranderingen in de zorg en de toenemende rol van de gemeente beraadt ABT zich op haar rol en die van de DCP in dit kader. De DCP kan een soort “makelaars-en signaleringsrol” vervullen in dit dossier, zonder in de rol van de (deskundige) zorg te treden.

d) Dorpscontactpersoon (dcp) en buurtsportcoach (bsc)

ABT pleit ook voor de komende jaren voor een subsidie om een “betaalde” dorpscontactpersoon aan te kunnen stellen. Afgelopen jaren zijn er ontwikkelingen en projecten ingezet ter bevordering van de “sociale cohesie” en leefbaarheid in het dorp. Ter bevordering van bewegen/sport zijn afgelopen jaren enkele initiatieven ontplooid. Met de instelling van een nieuwe DCP / BSC worden nieuwe initiatieven ontwikkeld en bestaande vervolgd. De activiteiten vinden plaats in de sectoren sociaal/maatschappelijk, bewegen/sport en cultuur/educatie. Communicatie over de (te ontwikkelen) activiteiten is een belangrijke voorwaarde voor het slagen. Samen met Sportclub Teuge en het bestuur van het Dorpshuis is een groslijst van (mogelijk te ontwikkelen) activiteiten ontstaan.

2. Werkgelegenheid

Teuge, is met circa 800 inwoners een bescheiden kern, telt naast ruim 30 agrarische, 100 bij de Kamer van Koophandel ingeschreven bedrijven en biedt werk aan 220 personen (excl. agrarische sector).

De luchthaven is ten aanzien van werkgelegenheid leidend, gevolgd door autobedrijven en tuincentra. Het dorp vertoont verder een beperkte variëteit aan bedrijvigheid. Het is van belang voor de leefbaarheid van het dorp dat deze bedrijvigheid kan blijven en zich verder kan ontwikkelen.

Een aangewezen en deels tot ontwikkeling gebracht bedrijventerrein is in eerste instantie bedoeld voor luchtvaartgebonden bedrijven. Luchtvaartgebondenheid is een eis die versoepeld kan worden, zodat ook andere bedrijvigheid, mits voldoende aan te hanteren milieucriteria, een kans wordt geboden. De luchtvaartgebonden gebouwen monden niet uit in architectonische hoogstandjes. Bij uitbreiding van bedrijvigheid verdient dit aspect de nodige aandacht.

Voor grootschaliger bedrijvigheid zijn er op korte afstand van Teuge in Apeldoorn en Deventer voldoende bedrijventerreinen voorhanden.

Ter bevordering van de Veiligheid is er een WhatsHappening groep ingericht, die een signalerende rol vervult in het geval er sprake is van “onraad”.

3. Vrije tijdsbesteding

a) Sport

Om de toekomst van de sportclub Teuge veilig te stellen en de huidige aanwas te faciliteren is op de huidige sportlocatie uitbreiding met wedstrijdvelden noodzakelijk. Aanleg van

kunstgrasveld(en) met behulp van een financiële injectie van de gemeente is een goede optie. De Klootschiet-vereniging heeft behoefte aan extra ruimte (wegen) voor buitenactiviteiten. De tennisvereniging is op sportgebied een welkome aanvulling gebleken. Bewegen en sport is één van de speerpunten van de BSC. Meersoortige sport en kennismaken met verschillende sporten door jeugd en ouderen is één van de BSC activiteiten.

b) Cultuur

Er is een rijk en gevarieerd aanbod van ontspanning- en verenigingsactiviteiten. Accommodaties (o.a. een ontmoetingscentrum in de vorm van een Dorpshuis + buiten locatie KIJK), sportterreinen en bijbehorende parkeergelegenheid zijn in voldoende mate aanwezig. De veiligheid voor (overstekende) voetgangers verdient aandacht, met name als zich grote aantallen bezoekers/sporters langs de Zanden bewegen.

De Zandenhof met kinderboerderij en speelweide voorziet in een behoefte voor de jonge kinderen. De jeugdsociëteit S.J.W. Peco heeft z'n eigen gewaardeerde plaats in de Teugse gemeenschap. De basisschool "de Zaaier", centraal gelegen aan de Bleriotstraat, is een bloeiende school en herbergt de toekomst van de Teugse dorpsgemeenschap en is een ontmoetingsplek voor ouders. Om de school open te kunnen houden is een aanwas van kinderen noodzakelijk. Op dit moment vormen kinderen uit de wijken in Apeldoorn een goede aanvulling. De op stapel staande nieuwbouwplannen in Teuge zijn noodzakelijk om een van de laatste voorzieningen in Teuge voor de toekomst te garanderen.

4. Recreatie-en toerisme

De luchthaven Teuge vormt als vijfde toeristische attractie in de Stedendriehoek een aantrekkelijke bestemming voor dagtoeristen. Daarnaast maken velen gebruik van de luchthaven om hun hobby (o.a. parachutespringen, motor- en zweefvliegen) te verwezenlijken.

Teuge telt enkele mini-campings, een aantal het landgoederen en een aantal B&B's en een hotel accommodatie. Sinds kort is er ook een succesvolle uitbreiding met een restaurant, de tuinen van Groot-Hontschoten trekt een aantal bezoekers en Teuge staat bekend als een uitstekende wandel- en fietslocatie. Vanuit recreatief en toeristisch oogpunt is er naast de aanleg van een aantal nieuwe fietspaden behoefte aan verbindingen tussen de fietspaden.

5. Luchthaven en bedrijfsleven

De in het dorp gevestigde bedrijven hebben voornamelijk een relatie tot de luchthaven en hebben hun plek gevonden op het bedrijventerrein ten noorden van de Rijksstraatweg op het Luchthaventerrein. De ligging van Teuge en de aanwezigheid van de luchthaven zijn kansen die zijn aangegrepen om op een positieve wijze in te spelen op het bevorderen van een beheersbare vorm van recreatie en toerisme. Het open en aantrekkelijke landschapstype vormt tezamen met de bosrijke elementen een fraaie landschappelijke omgeving.

De opvang van het dagtoerisme verdient nadere aandacht (o.a. op het gebied van verkeer en de recreatieve ontwikkeling aan de noord-oostzijde) van de luchthaven en het dorp Teuge. Door wijzigingen in de bebouwing en de bestemmingen van de gebouwen en o.a. de “kijkhoek” aan de zuidzijde verdient de recreatieve ontwikkeling extra aandacht. Dit zowel ter versterking van de recreatieve functie als wel ter ontlasting van het verkeer door het dorp.

In 2014 heeft ABT een ledenraadpleging gehouden met het oog op de ontwikkelingen op en rond de luchthaven. De bewoners van Teuge hebben een haat-liefde verhouding met de luchthaven. Deze wordt gevoed door de ervaren (en soms vermijdbare) geluidshinder.

De aanwezige leden spreken zich op de ledenraadplegingsavond uit voor meer dialoog tussen het dorp Teuge en de luchthaven. Heldere communicatie en afspraken zijn een belangrijk middel voor wederzijds begrip. Leden zijn van mening dat de luchthaven een gezonde financiële exploitatie moet hebben.

Tegen baanverlichting hebben de leden onder voorwaarden in meerderheid geen bezwaar. De gestelde voorwaarden hebben betrekking op; de baanverlichting mag niet lijden tot nachtvluchten (na 23 uur), het toegestane gewicht moet beperkt blijven en het contingent bewegingen en de daarbij behorende geluidsbelasting moet op het huidige niveau gehandhaafd blijven. Uitbreiding door “overloop” van andere luchthavens is voor de leden niet bespreekbaar.

Een ontwikkeling, waarbij Teuge zich duurzaam ontwikkeld worden toegejuicht. Bij (grootschalige) evenementen wensen de inwoners geïnformeerd en betrokken te worden.

Voor de recreanten is er behoefte aan een vliegtuigspotplaats met voorzieningen als een zitgelegenheid, toilet en een snack. Bij toename van de bezoekers aantallen/recreanten wordt gevreesd voor verkeersoverlast op De Zanden, hetgeen gevaarlijke situaties tot gevolg kan hebben. De ABT leden pleiten voor een onderzoek naar de effecten van uitlaatgassen en fijnstof op de gezondheid van de bewoners

De instelling van de “Teuge tafel” is alleen zinvol als er met het advies ook daadwerkelijk iets wordt gedaan. Inmiddels is ABT vertegenwoordigd in de stuurgroep en de klankbordgroep. Deze brengen een advies uit aan de provincie ten aanzien van het voorgenomen luchthavenbesluit. Vooralsnog wordt er door ABT van uitgegaan dat de ontwikkelingen binnen de huidige contouren kunnen plaatsvinden.

6. Buitengebied

a) Landbouw

De landbouw in Teuge draagt bij aan een aantrekkelijk open landschap, met de nodige (kleinschalige) bossages. Het project “Teuge in het groen” heeft een bijdrage geleverd aan landschappelijke (erf)beplanting en verdient in de toekomst herhaling. Dieren in de weide dragen bij aan een positief imago van de land /en tuinbouwbedrijven

Relatief veel bedrijven vinden hun bestaan in de land- en tuinbouw. Door noodzakelijke schaalvergroting zijn levensvatbare bedrijven ontstaan en zijn relatief kleine bedrijven gesloten.

Een vitale en duurzame agrarische sector is voor de toekomst van landelijk Teuge en het behoud van het landschap van wezenlijk belang. Bestaande bedrijven moeten zich dan ook redelijkerwijs (tot op zekere hoogte) kunnen blijven ontwikkelen op een duurzame toekomst.

Steeds meer agrarische bedrijven komen zonder opvolging. Ten aanzien van de daardoor vrijkomende gebouwen (en eventueel ook grondpercelen) geldt dat het beleid gericht dient te zijn op het behoud van het landschap (met de daarbij behorende gebouwen).

Logischerwijs heeft de landbouw een natuurlijke voorrangsspositie als ondernemer en beheerder van het landschap.

b) Natuurontwikkeling

Duurzaam waterbeheer staat hoog in het vaandel. Onder voorwaarden is een bijdrage geleverd aan de ontwikkeling van de zogenaamde “natte natuur”, inclusief retentiegebieden.

Het open en aantrekkelijke landschapstype vormt tezamen met de bosrijke elementen een fraaie landschappelijke omgeving.

De afgelopen jaren zijn plannen voor (natte) natuurontwikkeling in de regio gerealiseerd. De weteringen zijn verbreed en op sommige plaatsen zijn plas/drassituaties (waterretentie) ontstaan, deze dragen aan natuurontwikkeling bij. Door de vernatting ontstaat een nieuw landschap, dat een bijdrage levert tegen wateroverlast en tevens een recreatieve waarde levert. Acties ter bevordering van het beleven van de gerealiseerde nieuwe natuur dient de komende jaren een impuls te krijgen.

7. Bereikbaarheid

a) Openbaar vervoer

De bereikbaarheid van Teuge met openbaar vervoer is beperkt tot een busverbinding met Apeldoorn (station) en Twello. De verbinding met Twello dient geoptimaliseerd te worden, aangezien deze geen aansluiting geeft op de trein. Er wordt beperkt gebruik gemaakt van de busverbinding waardoor volgens de vervoersmaatschappij de busverbinding niet rendabel te exploiteren is. ABT pleit voor handhaving van een vorm van verbinding naar Apeldoorn en Twello. Maatwerkvervoer zou hiervoor een oplossing kunnen zijn.

b) Wegen en fietspaden

Het dorp Teuge is per openbaar vervoer, fiets en auto voor woon- en werkverkeer, als gevolg van de goede ontsluiting, goed bereikbaar. Door het instellen van diverse snelheidzones (30, 50 en 60 km zones), de aanleg van twee rotondes op de Rijksweg en van rijwielstroken in het buitengebied baant het verkeer zich op een veilige wijze een weg door dorp en omgeving. Door aanpassing van de fietspaden en het aanbrengen van verlichting langs de

Rijksstraatweg is een snelle fietsroute ontstaan. Door de hogere snelheid van de fietsen (e-bikes), de grotere breedte van de fietsen en het grote aantal gevaarlijke kruisingen verdient de “snelle” route nog aanpassingen in de toekomst. In en rondom Teuge zijn een aantal “nieuwe” fietspaden ontstaan, waar veel gebruik van wordt gemaakt, zowel door fietsers als wandelaars en hardlopers. Helaas zijn er (nog) geen doorlopende fietspaden ontstaan en dient er regelmatig gebruik te worden gemaakt van verbindingen via de openbare weg, waardoor gevaarlijke situaties (kunnen) ontstaan.

8. Veiligheid

De verkeersveiligheid in Teuge is de afgelopen jaren verbeterd, o.a. door het realiseren van een aantal rotondes en aanpassingen in de maximumsnelheid. Aandacht verdient de handhaving van de snelheid en de relatie tussen fietsverkeer en gemotoriseerd verkeer. Bij toename van bezoekers/recreanten, die gebruik maken van de Zanden dreigt deze overbelast te worden en kunnen door drukte en de menging van auto's, over het algemeen te snel rijdende motoren, fietsers en voetgangers, (die zich over de Zanden verplaatsen tussen The Hangar en de Slaapfabriek) gevaarlijke situatie ontstaan.

9. Projecten

Afgelopen jaar zijn er fondsen geworven voor het project “Teuge in het groen”. Binnen dit project is een nieuw dierenverblijf gerealiseerd en in samenwerking met Landschapsbeheer Gelderland landschappelijke beplanting aangebracht. Herplaatsing van het beeld “de Zaaier” en verfraaiing van de rotonde wachten nog op realisatie. Nieuwe projecten worden door de DCP/BSC geïnitieerd. De komende jaren zal er een extra accent gelegd worden op het ontwikkelen van culturele activiteiten rondom het dorps huis en KIJK.

10. Algemeen Belang Teuge

a) Doelstelling

ABT dient het algemeen belang van en voor Teuge. Om dit waar te kunnen maken heeft zij contact en overleg met partners als Gemeente Voorst, luchthaven Teuge, de overige kernen van de gemeente Voorst en de VKK (vereniging van Kleine Kernen in Gelderland). Het ABT bestuur legt verantwoording af in haar ALV (Algemene Ledenvergadering) en maakt gebruik van een website (Teuge.eu) en TN (Teugje Nieuws) om leden te informeren

b) Rol in de samenleving

ABT speelt al meer dan 100 jaar een rol in de samenleving van Teuge en is hiervoor koninklijk onderscheiden. Het speelt een belangrijke signaleringsrol en is gesprekspartner voor diverse instanties. Deze rol wenst ABT ook in de toekomst te spelen en verder uit te bouwen, mede door gebruik te maken van de diensten van een DCP/BSC. Een actief en betrokken bestuur geeft vorm aan de wensen die binnen de Teugse bevolking leven.

Samenvatting dorpsvisie 2015 -

Het dorpsplan 2015 - geeft het ABT bestuur handvatten voor haar beleid in de komende jaren en zal zich richten op de Leefbaarheid in Teuge in algemene zin en de ontwikkelingen rondom de woningbouw en de luchthaven in het bijzonder.